

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése a Hegyvidéken

Az önkormányzat fenntartásában működő óvodák egyenletes terhelése érdekében döntött a Képviselő-testület a 2022. május 26-i testületi ülésén, hogy a Hegyvidéken 2022. szeptember 1-jétől minden önkormányzati óvodában biztosítja a különleges bánásmódot igénylő autizmus spektrum zavarral küzdő, a beszéd fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátási területének bővítését indokolta, hogy a kerületben a döntést megelőzően csak egy intézmény alapító okiratában szerepelt az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő, illetve a beszéd fogyatékos sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése, az autizmus spektrum zavarral küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése pedig egy intézmény alapító okiratában sem. A jogszabály szerint kötelező feladat a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátásának és a szakértői véleményben előírt fejlesztésének biztosítása.

Az óvodai SNI ellátás bővítése okán tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselőket mind a Hegyvidéki Önkormányzat fenntartásában lévő óvodákra, mind a Közép-Budai Tankerületi Központ fenntartásában működő iskolákra vonatkozóan a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók neveléséről, oktatásáról, fejlesztéséről.

I. Jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) meghatározza a **különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló fogalmát**:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (továbbiakban: SNI gyermek, tanuló),
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (továbbiakban BTMN gyermek, tanuló),
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

Az SNI gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése az óvodákban, iskolákban

1. Mit is jelent az SNI gyermek, tanuló fogalma?

Az SNI gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

2. Az SNI gyermek jogai:

Az Nkt. meghatározza, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

3. Az SNI ellátás:

3.1. A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat útján is biztosítható az óvodákban, iskolákban.

3.2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: ONAP) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi

szerződéseikben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- a) a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az ONAP szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző - köztük az innovatív - pedagógiai törekvések, mivel az ONAP biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötetéseket csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.

Az óvoda nevelőtestülete elkészíti pedagógiai programját: vagy átvesz és adaptál egy kész pedagógiai programot, vagy saját pedagógiai programot készít, amelynek meg kell felelnie az ONAP-ban foglaltaknak. Az ONAP és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor figyelembe kell venni a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

II. Hogyan biztosítjuk az SNI és BTMN-es gyermekek nevelését, fejlesztését az óvodáinkban?

Az Nkt. előírja, hogy a fenntartó az óvodában heti tizenegy órás időkeretben köteles megszervezni a BTMN-es gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását, valamint az SNI gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását.

1. Fejlesztőpedagógus alkalmazása minden intézményünkben (1-1fő).

Az alábbi feladatokat látják el:

- A gyermekek szűrése és fejlesztési tervének összeállítása.
- Rendszeres foglalkozások végzése.
- Prevenciós feladatok ellátása.
- A gyermekekkel egyénileg vagy legfeljebb 2-3 fős csoportokban történő fejlesztő munka ellátása.
- A család teljes körű bevonása.
- Az óvodapedagógusok folyamatos tájékoztatása a gyermek helyzetéről, állapotáról, a hatékonyság érdekében. A gyermek csoportban való fejlesztésének kidolgozása.
- Általános éves fejlesztési tervet készít.
- Felméréseket végez, szűr és vizsgál a tanköteles korú gyermekeknél, de szükség esetén kisebb korosztálynál is.
- A felméréseket mindig megelőzi a csoportokban való megfigyelés, illetve az óvónőkkel való konzultáció. Óvónői megfigyelésekre alapozva választja ki felmérésre a (nem tanköteles korú) gyermekeket a csoportokból, továbbá év közben is fogadja az arra időközben rászoruló gyermekeket.

- A gyermekek részére fél évre előre meghatározza a fejlesztés területeit és menetét.
  - Kialakítja a 2-3 fős mikro-csoportokat, illetve szükség szerint egyéni foglalkozást ír elő a gyermekeknek. A foglalkozások időtartama maximum 45 perc, azonban a foglalkozás ideje igazodik a gyermek szükségleteihez és életkori sajátosságaihoz.
  - A gyermekekről minden esetben egyéni fejlődési lapot vezet.
  - A gyermekeknél folyamatdiagnózist tart fenn.
  - A fejlesztőpedagógus a teljes óvodai év alatt folyamatosan informálja a szülőket és családokat az érintett gyermekek fejlődésmenetéről.
  - A fejlesztésbe a családon kívül bevonja az óvónőket, szükség esetén a logopédust, pszichológust is.
  - A pedagógus folyamatos kommunikációt tart fenn és egyeztet a gyermekkel még foglalkozó szakemberekkel, illetve intézményekkel (logopédus, pszichológus, mozgásfejlesztő, terapeuta... stb.).
2. **Óvodapszichológus** biztosítása, a 10 óvodánkban összesen 2,5 álláshelyet biztosítunk (az Nkt. 500 főnként csak 0,5 álláshelyet ír elő. 3 óvodapszichológus közül 2 fő teljes állásban, 1 fő félállásban látja el a 10 intézményünkben az óvodapszichológusi feladatokat, arányosan elosztva közöttük az intézményeket.
- Feladata:
- Beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyermekek terápiás megsegítése, tehetséges gyerekek azonosítása és gondozása, kérésre szakvélemény készítése.
  - Konzultáció egyénileg és csoportosan:
    - az óvoda valamennyi pedagógusával történő, esetkezeléshez kapcsolódó konzultáció,
    - az óvodai beilleszkedés és óvodai életmódhoz való alkalmazkodás segítése,
    - együttműködés egyéni, csoportos, illetve az óvodát érintő problémák és módszertani kérdések kezelésében, módszertani kérdések megbeszélése, új módszerek bevezetésének támogatására, csoportfeladatokhoz való segítségnyújtás,
    - speciális vagy kritikus helyzetek kezelése,
    - esetmegbeszélések tartása.
  - Pszichológiai ismeretek átadása egyéni, vagy csoportos formában a nevelőtestület számára.
  - Pszichológiai szempontok érvényesítése a társas kapcsolatok feltérképezésében és elemzésében:
    - óvodai csoportba való beilleszkedés segítése,
    - csoportos megfigyelés szabad játék helyzetben,
    - társas kapcsolatok, közösség fejlesztésének segítése,
    - óvodai ellátás keretében javasolt csoportfoglalkozás a szakvélemény (saját mérés, vagy szakértői vélemény) szerint beilleszkedési, szocializációs, és képességfejlődési problémákkal küzdő gyermekek számára.
  - A preventív mentálhigiénés feladatok szervezésében való részvétel a nevelési intézményben az egyén, a csoport és az intézményi szervezet szintjén:
    - a nevelési intézményben az egészségfejlesztési feladatok megszervezése, csoportfoglalkozások tartása, és segítségnyújtás,
    - elméleti és gyakorlati ismeretek átadása, előadások tartása és szervezése szülőknél, és pedagógusoknak, pl.: kommunikáció fejlesztése, stresszkezelés, konfliktuskezelés, agressziókezelés, drogprevenció.
  - Pszichológiai ismeretek átadása egyéni, vagy csoportos formában, a gyerekek számára.
  - Krízistanácsadás:
    - váratlan súlyos élethelyzetekben: kortárshaláleset, súlyos iskolai kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet a pszichés segítséget nyújt, illetve megszervezi segítségnyújtást,
    - konzultál az érintett pedagógusokkal,
    - továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

- Magatartási, viselkedési, és tanulási problémák előszűrése, javaslattevés a probléma további kezelésére, az óvónők által jelzett, vagy szülő által igényelt esetekben, beilleszkedési, szocializációs, és képességfejlődési problémák diagnosztikus vizsgálata, szakvéleményezése - szükség esetén - szakértői bizottság elé irányítása, és javaslattevés a további gondozási feladatokra.
- Előkészítő diagnosztikai vizsgálatok és pszichológiai vélemény készítése:
  - iskolaérettségi vizsgálati javaslatához,
  - szakértői bizottságok elé irányításhoz.
- Tehetség gondozás: tehetséges gyerekek azonosítása és gondozása.
- Tanácsadás és ismeretterjesztés szülők számára:
  - iskolaválasztási kérdésekben,
  - az óvodából az iskolába való átmenet segítése a gyermek vizsgálatával, és szülői tanácsadással,
  - nevelési tanácsadás szülők részére egyéni, vagy csoportos formában igény szerint,
  - család és óvoda együttműködésének segítése,
  - elméleti és gyakorlati ismeretek átadása: előadások tartása, és szervezése pl. szülőfórum, szülői értekezlet tartása.
- Kapcsolattartás
  - Intézményen belül: folyamatos kapcsolattartás és építés
    - az óvoda vezetőjével, vezetőségével
    - pedagógusaival, szakmai munkaközösségeivel,
    - valamint a segítő szakemberekkel (fejlesztőpedagógus, gyermekvédelmi felelős, logopédus, pedagógiai asszisztens, orvos, védőnő, stb.).
  - Intézményen kívül:
    - tankerületi Pedagógiai Kabinet szakmai közösségeivel,
    - a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel, vizsgálatra, egyéni pszichoterápiára és pedagógiai fejlesztésre irányítás,
    - Gyermekjóléti Szolgálattal esetjelzés, ill. a védelemben vett gyermekek gondozása kapcsán,
    - Családsegítő Szolgálattal,
    - további speciális szakintézményekkel.
    - Szülőkkel: gyermekük esetének gondozása kapcsán, általános tájékoztatás és ismeretterjesztés.
  - Kutatás, elemzések végzése egyes csoportok, korcsoportok és meghatározott társadalmi-kulturális háttérű tanuló rétegek munkamódjának és munkakapcsolatainak vizsgálata, országos programok vagy helyi innovációk nyomán követése és segítése.

2. **Pedagógiai asszisztenst biztosítunk** az Nkt. szerint előírt létszámban minden intézményünkben, 3 csoportonként 1 főt (a Hegyvidéki Mesevár Óvodában és a Normafa Óvodában a törvényben meghatározott létszámon felül még 1-1 főt pluszban biztosítunk a magas SNI és BTMN gyermeklétszám miatt).

Feladatai:

- az intézményben folyó pedagógiai munka segítése,
- a pedagógiai program eredményes megvalósítása,
- a gyermekek zavartalan és folyamatos ellátása érdekében az óvodapedagógusok munkájának segítése,
- foglalkozik azokkal a gyermekekkel, akik különös bánásmódot igényelnek,
- szorosan együttműködik a gyógypedagógusokkal, szakemberekkel.
- a foglalkozások ideje alatt foglalkozik azokkal a gyermekekkel, akik abban nem vesznek részt,
- hozzájárul a gyermekek kulturált viselkedésének és a csoport szokásrendjének kialakításához, személyes példáján keresztül is,
- kísérőként segítséget nyújt az utcai séták, kinti foglalkozások, kirándulások ideje alatt,
- közreműködik a foglalkozási eszközök előkészítésében.

3. A Közép-Budai Tankerületi Központtal kötött megállapodás alapján az utazó gyógypedagógiai szolgálat igénybevételével látjuk el az óvodánkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését. A megállapodás alapján a Tankerületi Központ az önkormányzati fenntartású óvodákban gyermekenként a szakértői bizottság által előírt időkeretben biztosítja az egyes óvodákba járó, szakértői bizottság által megállapított sajátos nevelési igényű gyermekek gyógypedagógiai ellátását, illetve konduktori ellátásuk koordinációját.

	2018.10.01		2019.10.01		2020.10.01		2021.10.01			2022.09.01. terv		
	Stat. létszám	SNI	Stat. létszám	SNI	Stat. létszám	SNI	Stat. létszám	SNI	SNI szegr.	Stat. létszám	SNI	SNI szegr.
Hegyvidék Mesevár Óvoda	211	11	202	9	166	7	140	6		142	9	
KIMBI Óvoda	161	1	151	1	152	1	152	1		149	1	
Makcós Óvoda	143	0	147	1	129	3	124	4		128	3	
Művész Óvoda							63	1	6	64	1	5
Normafa Óvoda	161	1	129	4	123	5	78	6		79	4	
Orbánhegyi Óvodák	201	1	199	1	164	1	166	3		162	3	
Süni Óvodák	135	3	123	4	114	5	103	2		103	4	
Táltos Óvoda	248	2	230	0	203	2	176	0		162	2	
Városmajori Óvodák	169	2	168	3	154	5	144	0		152	5	
Zugliget Óvoda	129	4	137	3	130	1	134	1		141	1	
Összesen:	1558	25	1486	26	1335	30	1280	24	6	1282	33	5

Az óvodai SNI feladatellátásról a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Utazó Gyógypedagógiai Hálózat tagintézmény-vezetőjének beszámolója részletes tájékoztatást nyújt (1. sz. melléklet).

- III. Az iskolai SNI feladatellátásról szintén a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Utazó Gyógypedagógiai Hálózat tagintézmény-vezetőjének beszámolója ad részletes tájékoztatást (2. sz. melléklet).

- IV. A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézményének működését, a feladatellátás ismertetését az igazgatói beszámoló tartalmazza (3. sz. melléklet).

Budapest, 2022. június 20.

Utazó Gyógypedagógiai Ellátás

A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat által fenntartott befogadó (integráló) óvodákban zajló utazó gyógypedagógiai ellátásról

1. Az ellátási adatok összefoglalója

A 2021-22.tanévben: az előzetesen tervezett 24 főről, összesen 27 fő sajátos nevelési igényű gyermekre növekedett az ellátási létszám.

Szakspecifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, érzékszervi fogyatékos (hallás) és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása, a kiscsoportos mozgásterápiás ellátást is ideértve.

Helyszínek: minden óvodában a kerületben, beleértve a Művész óvodát (1 fő autizmus spektrumzavarral), és az ELTE Gyakorló óvodát (1 fő beszéd fogyatékos).

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 6 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 4 fő óraadó szerződéses kolléga (különböző óraszámokkal).

Heti ellátási óraszám: cca.72 óra/hét – csökkenő tendencia az előző évekhez képest

tervezett gy.létszám	valós gy. létszám	szakspecifikáció szerinti ellátási típusok	óvodák száma	szakember szükséglet	heti óraszám
24	27	6	10	10 fő	72 óra

A 2020/21.tanévben: az előzetesen tervezett 29 főről összesen 35 fő sajátos nevelési igényű gyermekre növekedett az ellátási létszám.

Szakspecifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, érzékszervi fogyatékos (hallás, látás) és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Helyszínek: minden óvodában a kerületben, beleértve az ELTE Gyakorló óvodát (1 fő beszéd fogyatékos).

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 6 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 3 fő óraadó szerződéses kolléga (különböző óraszámokkal).

Heti ellátási óraszám: cca. 100-106 óra/hét

tervezett gy.létszám	valós gy. létszám	szakspecifikáció szerinti ellátási típusok	óvodák száma	szakember szükséglet	heti óraszám
29	35	7	9	9 fő	100 óra

A 2019/20 tanévben: az előzetesen tervezett 33 főről, összesen 35 fő sajátos nevelési igényű gyermekre növekedett az ellátási létszám.

Szakspecifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, érzékszervi fogyatékos (hallás, látás) és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Helyszín: minden óvodában a kerületben.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 6 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 1 fő óraadó szerződéses kolléga (különböző óraszámokkal).
 Heti ellátási óraszám: 2020.márciusáig (lezárásig) 90 óra/hét. Néhány gyermek esetében (iskolába készülő gyermekek) folytatódott az ellátás és a szülő konzultáció a tanév végéig az online időszak alatt is.

tervezett gy.létszám	valós gy. létszám	szakszempifikáció szerinti ellátási típusok	óvodák száma	szakember szükséglet	heti óraszám
34	35	7	8	7 fő	90 óra

A 2018/19 tanévben: az előre tervezett 25 főről összesen 37 majd 36 főre változott az sni ellátás. 2018 novemberére 9 új gyermek érkezett az ellátórendszerbe. Ez nagyobb eltérés volt a vártnál. Szakszempifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszédfigyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, érzékszervi fogyatékos (hallás, látás) és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.
 Helyszín: minden óvodában a kerületben.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 6 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 4 fő óraadó szerződéses kolléga (különböző óraszámokkal).
 Heti ellátási óraszám: cca. 96-99 óra/hét

tervezett gy.létszám	valós gy. létszám	szakszempifikáció szerinti ellátási típusok	óvodák száma	szakember szükséglet	heti óraszám
25	27	7	8	10 fő	72 óra

2017/18 tanévben (az együttműködés első tanéve) : 29 fő ellátását biztosítottuk.
 Helyszín: Mesevár, Kimbi, Mackós, Normafa, Orbánhegyi, Süni, Táltos, Városmajori, Zugligeti.

Szakszempifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszédfigyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, érzékszervi fogyatékos (hallás, látás) és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Utazó Gyógypedagógiai ellátás: óraadók és státuszban lévő gyógypedagógusok
 5 fő státuszban (különböző óraszámokkal), 5 fő óraadó (különböző óraszámokkal).
 cca. 72 óra/hét

tervezett gy.létszám	valós gy. létszám	szakszempifikáció szerinti ellátási típusok	óvodák száma	szakember szükséglet	heti óraszám
24	27	6	9	10 fő	72 óra

2. Felkészülés az aktuális következő tanévekre

Tervezésünkör megpróbáljuk, lehetőségeinkhez mérten, minél pontosabban bejósolni az ellátás óraszámait, illetve az ellátási szakirányok esetleges változásait a teljes időintervallumra vagyis a következő tanévre. Ennek megfelelően az óvodák által az előző tanév végén (május-június) bekért és megküldött adatok alapján tervezzük meg a nyár folyamán az ellátási óraszámot, a szakszempifikumok szerinti szakirányos ellátás

típusait, az intézmények száma szerinti logisztikai feladatokat illetve az ezek tanév közbeni változásaihoz való alkalmazkodási lehetőségeket.

3. Mozgásterápiás ellátás:

A csoportos mozgásterápiás (idegrendszeri terápia) ellátás helyszínét és eszközeit az elmúlt években a Németvölgyi Általános Iskola biztosította számunkra. Az intézmény jelenleg is havi 6 foglalkozásnyi időt, helyszínt biztosít az utazó hálózat számára. Azonban legalább még 1 óvodai helyszínre is szükségünk lenne (felszerelt mozgásterem), hogy minden igényt ki tudjunk elégíteni a gyermekek és a szülők szempontjából is.

4. Szakember szükséglet

Gyógypedagógiai szakszempontokat tekintve, 7 féle szakirányban kezdjük az ellátást az intézményekben, beleértve ebbe a mozgásterápiás ellátást is. Az óvodáskorú gyermekek esetében átlagosan 2-3 féle szakirányos ellátást ír elő a szakértői bizottság, heti 3-4-5 foglalkozás keretén belül.

5. Adminisztrációs feladatok

Az utazó gyógypedagógus a jogszabályok által előírt egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs naplót vezet a foglalkozásairól. A naplót az óvodában, személyiségi jogok védelme miatt, zárható szekrényben kell tartani. A gyermekek haladásáról és a gyógypedagógus véleménye szempontjából lényeges javaslatokról félévi, illetve év végi esetbeszámolókat készítenek. Az utazó gyógypedagógusok egyéni fejlesztési tervet is készítenek a tanév alatt két alkalommal a gyermekekről.

Ezenkívül ebben, az intézményben tárolt dokumentációban megtalálhatók a gyerekekről készült szakvélemények (kórházi, szakambulancián vagy szakértői bizottságoknál végzett vizsgálatok eredményei) illetve egyéb feljegyzések, amennyiben voltak ilyenek (szülői konzultációk, gyermekvédelem). A gyermekek teljes iratanyaga minden esetben az óvodákban tárolandó. Ezek, miután szenzitív információk/adatok, így – a szülők kivételével - csak a gyermekkel foglalkozó szakemberek, beleértve az óvodapedagógusokat nyerhetnek betekintést ezekbe.

Az utazó hálózat vezetősége ebben a tanévben újra ellenőrzi az utazó gyógypedagógusok adminisztratív feladatainak végrehajtását, a gyermekek dokumentációját a fogadó intézményekben. Ezenkívül az utazó gyógypedagógus kollégák rehabilitációs foglalkozásainak megtekintését (óralátogatás) illetve szükséges esetben szakmai szupervízióját, a kollégák kéréseinek megfelelően is biztosítjuk, az óvodapedagógusok illetve a szülők számára nyújtott folyamatos tanácsadással együtt.

6. Az integrált nevelés támogatása

Terveink szerint az “integráció és érzékenyítés” valamint a különböző “szakmaspecifikus módszertanok” területén szeretnénk továbbra is képzést/tréninget/interaktív beszélgetést elkezdni-folytatni az intézményekkel. Ennek megfelelően, az igényeket az óvodai munkacsoport vezetője begyűjti az érintett óvodákból, majd megtervezzük a lehetséges időpontokat.

Jelenleg, a kerületben érintett óvodákban az autizmus spektrumzavarról, annak háttéréről, illetve kezelési módjairól (integráló környezetben) tervezünk képzést, tájékoztató jellegű előadásokat tartani az óvodapedagógusok részére.

Jó gyakorlatainkat (például az SNI kisgyermek óvodai foglalkozásokon való differenciált támogatása, irányítása, készségfejlesztése a csoportban) valamint szakmai együttműködéseinket szeretnénk a továbbiakban is folytatni.

Budapest, 2022.06.18.

Krausz Téda
Okl. szakvizsg. gyógypedagógus
Közép-Budai Tankerület
Utazó Gyógypedagógiai Hálózat
Vezető

Utazó Gyógypedagógiai Ellátás

A Közép-Budai Tankerület által fenntartott befogadó (integráló) XII. kerületi általános iskolákban és középiskolákban zajló utazó gyógypedagógiai ellátásról

1. Az ellátási adatok összefoglalója

A 2021-22.tanévben: *105 sajátos nevelési igényű tanuló ellátását végeztük a kerületi iskolákban. További 8 gyermek ellátását fővárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények látták el (látás -és hallássérülések egy részében).*

Szakszempifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, specifikus tanulási zavar, illetve pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása, a kiscsoportos mozgásterápiás ellátást is ideértve.

Helyszínek: minden iskolában a kerületben, kivéve a Városmajori Gimnáziumot, a Jókai Mór Általános Iskolát, illetve a speciális módszertannal működő intézményeket.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 15 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 1 fő óraadó szerződéses kolléga (mozgásterápia -heti 6 óra).

Heti ellátási óraszám: cca. 210 óra/hét – emelkedő tendencia

tanulói létszám	szakszempifikáció szerinti ellátási típusok	intézmények száma	szakember szükséglet	heti óraszám
105	6	6	16 fő	210

A 2020/21.tanévben: *86 tanulót láttunk el, további 8 tanulót a fővárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények látták el (látás -és hallássérülések egy részében).*

Szakszempifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, specifikus tanulási zavarok és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Helyszínek: minden iskolában a kerületben, kivéve a Városmajori Gimnáziumot.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 11 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal) és 2 fő óraadó szerződéses kolléga (különböző óraszámokkal).

Heti ellátási óraszám: cca. 198 óra/hét

tanulói létszám	szakszempifikáció szerinti ellátási típusok	intézmények száma	szakember szükséglet	heti óraszám
86	6	7	13 fő	198 óra

A 2019/20 tanévben: *74 tanulót láttunk el, további 9 tanulót a fővárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények látták el (látás -és hallássérülések egy részében).*

Szakszempifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, specifikus tanulási zavar és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Helyszín: minden intézményben kivéve a Városmajori Gimnáziumot, a kerületben.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 12 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal).

Heti ellátási óraszám:

tanulói létszám	szakspecifikáció szerinti ellátási típusok	intézmények száma	szakember szükséglet	heti óraszám
74	6	7	12 fő	

A 2018/19 tanévben: 46 tanulót láttunk el.

Szakspecifikáció szerint: mozgásában akadályozott, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, specifikus tanulási zavarok és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Helyszín: minden iskolában a kerületben, kivéve a Városmajori Gimnáziumot.

Utazó gyógypedagógiai ellátás: 11 fő saját státuszban dolgozó kolléga (különböző óraszámokkal).

Heti ellátási óraszám: cca. 131 óra/hét

tanuló létszám	szakspecifikáció szerinti ellátási típusok	intézmények száma	szakember szükséglet	heti óraszám
46	6	7	11	131 óra

2017/18 tanévben (az együttműködés első tanéve): 57 fő ellátását biztosítottuk.

Helyszín: minden iskolában a kerületben kivéve a Városmajori Gimnáziumot.

Szakspecifikáció szerint: beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált, és pszichés funkciók fejlődési zavarával diagnosztizált gyerekek ellátása.

Utazó Gyógypedagógiai ellátás: óraadók és státuszban lévő gyógypedagógusok 9 fő státuszban (különböző óraszámokkal), 1 fő óraadó (különböző óraszámokkal).

tanulói létszám	szakspecifikáció szerinti ellátási típusok	intézmények száma	szakember szükséglet	heti óraszám
57	6		10	

2. Felkészülés az aktuális következő tanévekre

Tervezésünkön megpróbáljuk, lehetőségeinkhez mérten, minél pontosabban bejósolni az ellátás óraszámait illetve az ellátási szakirányok esetleges változásait a teljes időintervallumra vagyis a következő tanévre. Ennek megfelelően az intézmények által az előző tanév végén (május-június) bekért és megküldött adatok alapján tervezzük meg a nyár folyamán az ellátási óraszámot, a szakspecifikumok szerinti szakirányos ellátás típusait, az intézmények száma szerinti logisztikai feladatokat illetve az ezek tanév közbeni változásaihoz való alkalmazkodási lehetőségeket.

3. Mozgásterápiás ellátás:

A csoportos mozgásterápiás (idegrendszeri terápia) ellátás helyszínét és eszközeit az elmúlt években a Németvölgyi Általános Iskola biztosította számunkra.

Az idej tanévtől ez az ellátás a Rózsadombi Általános Iskola egyik mozgástermében folyik (heti 6 alkalom).

4. Szakember szükséglet

Gyógypedagógiai szakszempontokat tekintve, 7 féle szakirányban végezzük az ellátást az intézményekben, beleértve ebbe a mozgásterápiás ellátást is. A tanulók esetében átlagosan 1-2 féle szakirányos ellátást ír elő a szakértői bizottság, heti 2-3-4 foglalkozás keretén belül. Az elmúlt 3 évben a tanulók körülbelül 60%-nak csak kis csoportos/mikrocsoportos ellátást adunk, az egyéni terápiákra sok esetben nincs lehetőség a nagy mértékű tanuló létszám növekedések miatt.

5. Adminisztrációs feladatok

Az utazó gyógypedagógus a jogszabályok által előírt egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs naplót vezet a foglalkozásairól. A naplókat az intézményekben, személyiségi jogok védelme miatt, zárható szekrényben kell tartani. A tanulók haladásáról és a gyógypedagógus véleménye szempontjából lényeges javaslatokról félévi, illetve év végi esetbeszámolókat készítenek minden tanulóval. Az utazó gyógypedagógusok egyéni fejlesztési tervet is készítenek a tanév alatt két alkalommal a gyermekekről, fiatalokról.

Ezenkívül ebben, az intézményben tárolt dokumentációban megtalálhatók a gyermekekről készült szakvélemények (kórházi, szakambulancián vagy szakértői bizottságoknál végzett vizsgálatok eredményei) illetve egyéb feljegyzések, amennyiben voltak ilyenek (szülői konzultációk, gyermekvédelem). A gyermekek teljes iratanyaga minden esetben a fogadó intézményben tárolandó. Ezek, miután szenzitív információk/adatok, így – a szülők kivételével - csak a gyermekkel foglalkozó szakemberek, beleértve az érintett pedagógusokat, nyerhetnek betekintést ezekbe.

Az utazó hálózat vezetősége minden tanévben újra ellenőrzi az utazó gyógypedagógusok adminisztratív feladatainak végrehajtását, a gyermekek dokumentációját a fogadó intézményekben. Ezenkívül az utazó gyógypedagógus kollégák habilitációs foglalkozásainak megtekintését (óralátogatás) illetve szükséges esetben szakmai szupervízióját, a kollégák kéréseinek megfelelően is biztosítjuk, a pedagógusok illetve a szülők számára nyújtott folyamatos tanácsadással együtt.

6. Az integrált nevelés támogatása

Terveink szerint az “integráció és érzékenyítés” valamint a különböző “szakmaspecifikus módszertanok” területén szeretnénk továbbra is képzést/tréninget/interaktív beszélgetést folytatni az intézményekkel. Ennek megfelelően, az igényeket az intézmények jelzik az EGYMI felé majd megtervezzük a lehetséges időpontokat.

Az elmúlt években (a covid járványveszély időszakát is beleértve ebbe) a kerületben az utazó gyógypedagógus kollégák folyamatos segítségnyújtást végeznek napi munkájuk során a pedagógusok, illetve a szülők irányában is. Mind módszertani mind mediatori vagy jogi szabályozókat érintő területeken. Jelentős mennyiségű jó gyakorlat alakult ki az elmúlt 5 évben a többségi pedagógusok és az utazó gyógypedagógusok együttműködését tekintve.

Kiemelendő a “differenciált tanórai támogatás” jó gyakorlata, ahol az utazók a többségi pedagógussal együtt, összehangolva a gyermek egyéni fejlődési menetével, vesznek

részt a tanítási órákon: segítve ezzel akár a figyelmi funkciók, a beszéd-és szövegértés, a differenciált feladatmegoldás, a lényegkiemelés, a tanórai ismeretanyag elsajátítása/rögzítése menetét.

Sok esetben közös konzultációkban segítik a gyógypedagógusok az intézmények szülőkkel való együttműködését, a problémák megoldását.

A középiskolai sikeres érettségi előkészítését is számos esetben segítették az utazó kollégák érintett tanulók számára.

Budapest, 2022.06.18.

Krausz Téma
Okl. szakvizsg. gyógypedagógus
Közép-Budai Tankerület
Utazó Gyógypedagógiai Hálózat
Vezető

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézményének működése, feladatellátása

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. Kerületi Tagintézményének vezetője Balogh-Simai Edit, címe: 1126 Budapest Kiss János Altábornagy utca 31-33. Munkánkat a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat (1141 Budapest Mogyoródi út 128) szervezeti keretein belül, annak részeként látjuk el. Az intézmény főigazgatója Mosányi Emőke.

Tagintézményi tevékenységeink:

- Szakértői bizottsági tevékenység
- Nevelési tanácsadás
- Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
- Konduktív pedagógiai ellátás
- Logopédiai ellátás
- Gyógytestnevelés
- Tehetséggondozás, tehetségazonosítás
- Óvoda-, iskolapszichológiai ellátás

Ellátási helyeink:

A kerület valamennyi önkormányzati fenntartású óvodájában és az ELTE Gyakorló Óvodában helyben biztosítjuk a logopédiai ellátást (szűrés, terápia), ez 17 helyszínt jelent, ha a tagóvodákat külön vesszük. A gyógytestnevelőink 11 óvodába járnak ki.

3 bölcsődében és a Sztehlo gyermekotthonban végzik a gyógypedagógusok a korai fejlesztést. 10 iskolába járnak ki a logopédusok és a gyógytestnevelők.

Az óvoda és iskolapszichológusok munkájának segítésére mi biztosítjuk a koordinátor pszichológust.

A szakszolgálat ügyviteli helyén a Kiss János altábornagy u. 31-33-ban folynak:

- a szakértői vizsgálatok,
- a nevelési tanácsadás,
- korai fejlesztés az otthon nevelt, még bölcsődébe nem járó gyermekek számára,
- ambuláns keretek közt a speciális logopédiai fejlesztések (nyelvlökéses nyelés terápia, orrhangzós beszéd terápia, hangképzési zavarok kezelése, valamint valamennyi nem önkormányzati fenntartású kerületi óvodába járó, vagy a kerületben élő gyermek fejlesztése),
- csoportos gyógytestnevelés a tornateremben.

A Hegyvidéki Szabadidő sportközpont uszodájában folynak a gyógytestnevelő-úszások.

Szakértői bizottsági vizsgálatok

A szakértői bizottsági vizsgálat célja járási szinten:

A **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (BTM)** megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó vizsgálatok elvégzése, szakértői vélemény készítése.

Amennyiben felmerül a gyermeknél a **sajátos nevelési igény**, a járási illetékességű szakértői bizottság a gyermek vizsgálatának folytatását kéri a székhely szakértői bizottságnál.

Statisztikai, gyermekforgalmi adataink:

	Szakértői bizottság ellátások száma	Nevelési tanácsadás	Logopédia	Gyógytestnevelés	Korai fejlesztés	Összesen
2019-2020. tanév KIR STAT adat	359	278	1492	295	6	2430
2020-2021. tanév KIR STAT adat	503	327	1379	329	18	2556
2021.09.01-2022. 06.20-ig INZR forgalmi adat	602	379	1737	453	22	3193

Várólista a szakértői bizottsági területen van, jelenleg 72 gyermek szakértői vizsgálatkérése van feldolgozás alatt, a családokkal a kapcsolatot felvettük, időpont egyeztetés folyik, hogy még a nyár folyamán a vizsgálatokat lefolytassuk.

A nyári szünetben a szakszolgálat folyamatos nyitvatartással működik, és a tanév a szakszolgálatokban augusztus 31-ig tart, a vizsgálatok és a szükséges fejlesztések folytatódnak, a statisztikai adatok ennek tükrében még emelkedni fognak a 2021-22-es év KIR STAT adataiig.

Az engedélyezett álláshelyeinknek száma: 42,5

40,5 szakalkalmazott (18 logopédus, 7,5 gyógypedagógus, 11 pszichológus, 4 gyógytestnevelő)
2 szakszolgálati titkár.

Tagintézményünk törekszik a minél optimálisabb ellátás biztosítására, valamint a jó kapcsolatok ápolására a kerületben. Köszönjük mindazt a támogatást, amit az Önkormányzat nyújt számunkra!

Budapest, 2022. 06. 22.

Balogh-Simai Edit
igazgató
FPSZ XII. Kerületi Tagintézménye